

La creació no és ni un moviment ni una mutació

Us oferim el Discurs del Sant Pare Benet XVI a l'Assemblea plenària de l'Acadèmia Pontifícia de ciències. En ell, Benet XVI afirma que ciència i fe són perfectament compatibles per entendre l'origen de l'univers.

28/11/2008

Il·lustres senyores i senyors,

M'alegra saludar-vos, vosaltres, membres de l'Acadèmia pontifícia de ciències, amb ocasió de la vostra assemblea plenària, i agraeixo al professor Nicola Cabibbo les paraules que m'ha adreçat amablement en el vostre nom.

Amb l'elecció del tema: "**Visió científica de l'evolució de l'univers i de la vida**", tracteu de concentrar-vos en una àrea d'investigació que desperta molt d'interès. De fet, avui molts dels nostres contemporanis desitgen reflexionar sobre l'origen fonamental dels éssers, sobre la seva causa, sobre el seu fi i sobre el sentit de la història humana i de l'univers.

En aquest context es plantegen naturalment qüestions concernents a la relació entre la lectura del món que fan les ciències i la que ofereix la Revelació cristiana. Els meus predecessors el papa Pius XII i el papa Joan Pau II van reafirmar que

no hi ha oposició entre la visió de la creació per part de la fe i la prova de les ciències empíriques. En els seus inicis, la filosofia va proposar imatges per explicar l'origen del cosmos, basant-se en un o més elements del món material. Aquesta gènesi no es considerava una creació, sinó més aviat una mutació o una transformació. Implicava una interpretació d'alguna manera horitzontal de l'origen del món.

Un avanç decisiu en la comprensió de l'origen del cosmos va ser la consideració de l'ésser quan ésser i l'interès de la metafísica per la qüestió fonamental de l'origen primer o transcendent de l'ésser participat. Per desenvolupar-se i evolucionar, el món primer ha d'existir i, per tant, haver passat del no-res a ser. Dit d'una altra forma, ha d'haver estat creat pel primer Ser, que és tal per essència.

Afirmar que el fonament del cosmos i del seu desenvolupament és la saviesa provident del Creador no vol dir que la creació només tingui a veure amb l'inici de la història del món i la vida. Més aviat, implica que el Creador funda aquest desenvolupament i el sosté, el fixa i el manté contínuament. Sant Tomàs d'Aquino va ensenyar que la noció de creació ha de transcendir l'origen horitzontal del desenvolupament dels esdeveniments, és a dir, de la història, i en conseqüència de totes les nostres maneres de pensar i parlar purament naturalistes sobre l'evolució del món. Sant Tomàs afirmava que la creació no és ni un moviment ni una mutació. Més aviat, és la relació fundacional i contínua que uneix la criatura amb el Creador, perquè Ell és la causa de tots els éssers i de tot el que arriba a ser (cf. *Summa theologiae* , I, q.45, a.3).

"Evolucionar" significa literalment "desenrotllar un rotlle de pergamí", o sigui, llegir un llibre. La imatge de la natura com un llibre té les arrels en el cristianisme i ha estat apreciada per molts científics. Galileu veia la natura com un llibre l'autor del qual és Déu, de la mateixa manera que ho és de l'escriptura. És un llibre del qual la història, l'evolució, la "escriptura" i el significat "llegim" d'acord amb els enfocaments diversos de les ciències, mentre que durant tot el temps pressuposa la presència fonamental de l'autor que en Ell ha volgut revelar-se a ell mateix.

Aquesta imatge també ens ajuda a comprendre que el món, lluny de tenir l'origen en el caos, s'assembla a un llibre ordenat: és un cosmos. Malgrat alguns elements irracionals, caòtics i destructors en els llargs processos de canvi en el cosmos, la matèria com a tal es pot "llegir". Té

una "matemàtica" innata. Per tant, la ment humana no sols pot dedicar-se a una "cosmografia" que estudia els fenòmens mesurables, sinó també a una "cosmologia" que discerneix la lògica interna i visible del cosmos.

Al principi potser no som capaços de veure l'harmonia tant del tot com de les relacions entre les parts individuals, o la seva relació amb el tot. Tanmateix, hi ha sempre una àmplia gamma d'esdeveniments intel·ligibles, i el procés és racional en la mesura que revela un ordre de correspondències evidents i finalitats innegables: en el món inorgànic, entre microestructures i macroestructures; en el món orgànic i animal, entre estructura i funció; i en el món espiritual, entre el coneixement de la veritat i l'aspiració a la llibertat. La investigació experimental i filosòfica descobreix gradualment aquests ordres; percep que actuen per mantenir-se en

l'ésser, defensant-se dels
desequilibris i superant els obstacles.
I, gràcies a les ciències naturals, hem
ampliat molt la nostra comprensió
del lloc únic que ocupa la humanitat
en el cosmos.

La distinció entre un simple ésser viu
i un ésser espiritual, que és *capax
Dei*, indica l'existència de l'ànima
intel·lectiva d'un subjecte lliure i
transcendent. Per això, el magisteri
de l'Església ha afirmat constantment
que "cada ànima espiritual és
directament creada per Déu —no és
"produïda" pels pares—, i és
immortal" (*Catecisme de l'Església
catòlica*, n. 366). Això palesa la
peculiaritat de l'antropologia i
convida al pensament modern a
explorar-la.

Il·lustres acadèmics, desitjo
concloure recordant les paraules que
us va adreçar el meu predecessor el
papa Joan Pau II el novembre de

2003: "La veritat científica, que és en si mateixa participació en la Veritat divina, pot ajudar la filosofia i la teologia a comprendre cada vegada més plenament la persona humana i la revelació de Déu sobre l'home, una revelació completada i perfeccionada en Jesucrist. Estic profundament agraït, junt amb tota l'Església, per aquest important enriquiment mutu en la recerca de la veritat i del bé de la humanitat" (*Discurs a l'Acadèmia pontifícia de ciències* , 10 de novembre de 2003: L'Osservatore Romano, edició en llengua espanyola, 21 de novembre de 2003, p. 5).

Sobre vosaltres, sobre les vostres famílies i sobre totes les persones relacionades amb el treball de l'Acadèmia pontifícia de ciències, invoco de cor les benediccions divines de saviesa i pau.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/la-creacio-
no-es-ni-un-moviment-ni-una-mutacio/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/la-creacio-no-es-ni-un-moviment-ni-una-mutacio/)
(15/08/2025)